

Titel: LEADER-thema's en agrarische focus: enkele tips
Datum: 15/07/2014

Auteur: Vlaams Ruraal Netwerk en Vlaamse Landmaatschappij
E-mail: vlaamsruraalnetwerk@vlaanderen.be
Telefoon: 02 552 77 17

Inhoudstafel:	1 DOEL NOTA	1
	2 ENKELE LINKS EN LEESTIPS VOOR PG'S IN OPRICHTING (NIET EXHAUSTIEF)	3
	3 ONTWERP-PDPO III (VERSIE 24 APRIL 2014).....	5
	4 THEMA'S GELINKT AAN PDPO III-MAATREGELN (IN ONTWERP)	9

1 DOEL NOTA

Binnen PDPO III (Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling 2014-2020) wordt aan de LEADER-groepen gevraagd om bij hun uitwerking van de uit de opgelegde themalijst gekozen thema's, de agrarische focus niet uit het oog te verliezen.

Passage uit PDPO III: "...Plaatselijke Groepen dienen in hun strategie voldoende focus te leggen, waardoor elkeen zich op maximaal drie thema's kan richten. Tijdens de programmaperiode zijn de thema's herzienbaar. Elke wijziging dient echter te worden goedgekeurd door het bevoegde PMC¹. Bij de uitwerking van deze thema's moet de agrarische focus worden behouden. De Plaatselijke Groepen kunnen niet inzetten op dorpskernvernieuwingen en investeringen in erfgoed binnen de dorpskern. Tevens moeten de acties passen in het kader van de provinciale plattelandsbeleidsplannen.

De doelstellingen die in de lokale ontwikkelingsstrategieën worden opgenomen, zijn te herleiden tot de onderstaande themalijst:

- *Erosiebestrijding*
- *Bodem- en waterbeheer*
- *Duurzame energie en klimaatadaptatie*
- *Werken aan biodiversiteit op het Vlaamse platteland*
- *Duurzaam bosbeheer*
- *Lokale voedselstrategieën en streekproducten*
- *Landbouw- en natuureducatie*
- *Kennisoverdracht en innovatie in de reguliere en/of biologische land-,tuin- en bosbouwsector*
- *Stimuleren van startende en jonge rurale ondernemers*
- *Armoede en kwetsbaarheid in de landbouw- en plattelandsgemeenschap*
- *Leefbare dorpen*
- *Opwaardering en/of herbestemming van agrarisch en ruraal erfgoed*

¹ Provinciaal Managementcomité

- *De open ruimte vrijwaren en ontwikkelen*
- *Profilering en promotie van de streekidentiteit (met inbegrip van toerisme en recreatie)*
- *Uitbouw van een functioneel wegennet op het platteland...*

Bij het uitschrijven van de Lokale Ontwikkelingsstrategie moeten dus agrarisch gerichte thema's gekozen worden. Hierbij kunnen acties elementen van de andere PDPO III-maatregelen overnemen en/of versterken. De LEADER-groepen in oprichting vroegen hierbij om input van de Beheersdienst (Vlaamse Landmaatschappij) en het Vlaams Ruraal Netwerk. Deze nota vormt hiervoor een eerste insteek en geeft de lezer een overzicht van links en leestips, een overzicht van de maatregelen zoals opgenomen in het ontwerp-programma met contactpersonen en een niet-exhaustief (!) overzicht van mogelijke linken en uitwerkingen. De relaties die in deel 4 van deze nota worden gelegd zijn de meest logische, maar het kan natuurlijk altijd gebeuren dat er nog nieuwe of andere linken gelegd kunnen worden.

Hiernaast wordt ook verwezen naar de bestaande projectdatabanken uit de LEADER +- en PDPO II-periode op www.ruraalnetwerk.be en de LEADER-subpagina bij het Europese Ruraal Netwerk (http://enrd.ec.europa.eu/leader/en/leader_en.cfm).

Voor meer informatie kunt u terecht bij:

- uw provinciaal aanspreekpunt (zie de contactgegevens op de webpagina's van de provincies, onder punt 2)
- de Vlaamse Landmaatschappij als Beheerdienst van de LEADER-maatregel (Davy.Dedobbeleer@vlm.be)
- het Vlaams Ruraal Netwerk (vlaamsruraalnetwerk@vlaanderen.be)

2 ENKELE LINKS EN LEESTIPS VOOR PG'S IN OPRICHTING (NIET EXHAUSTIEF)

Info van/bij administraties verbonden aan PDPO:

Alle publicaties en studies Beleidsdomein Landbouw en Visserij (biologische landbouw, energie en landbouw, groenten en fruit, korte keten, ...) en contactgegevens van opleidingsinstellingen, proefcentra, ... op: <http://lv.vlaanderen.be/nlapps/docs/default.asp?fid=64>

Brochure GLMC (Goede Landbouw- en Milieucondities) en randvoorwaarden: http://lv.vlaanderen.be/nlapps/data/docattachments/brochure_randvoorwaarden.pdf

Achtergrondinformatie over het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) op <http://lv.vlaanderen.be/nlapps/docs/default.asp?id=2743>

Een algemene presentatie rond Vlaamse land- en tuinbouw op: http://www.ruraalnetwerk.be/sites/default/files/pagina_files/PR_20140306_Land-%20en%20tuinbouw%20in%20Vlaanderen%20%281%29.pdf

Vlaamse Landmaatschappij: <http://www.vlm.be> (zie zeker: Vlaams plattelandsbeleidsplan met bijhorend actieprogramma 2013-2015)

Provincie Antwerpen: <http://www.provincieantwerpen.be/aanbod/dwep/dlp/land--en-tuinbouwbeleid-/infoloket-landbouw.html>

Provincie Limburg: <http://www.limburg.be/landbouw>

Provincie Oost-Vlaanderen: http://www.oost-vlaanderen.be/public/economie_landbouw/landbouw/

Provincie Vlaams-Brabant: <http://www.vlaamsbrabant.be/economie-landbouw/index.jsp>

Provincie West-Vlaanderen: http://www.west-vlaanderen.be/ondernemen/eco_landbouw_visserij/landbouw/Paginas/default.aspx

Europese Commissie: Directoraat-Generaal Landbouw en Plattelandsontwikkeling (Engels): http://ec.europa.eu/agriculture/index_en.htm

Info van/bij andere administraties:

Interbestuurlijk Plattelandsoverleg (IPO): <http://www.ipo-nline.be/Home/Pages/default.aspx>

(strategische) Milieu-effectenrapportages (MER): <http://www.lne.be/themas/milieuffectrapportage>

Strategische Adviesraad Landbouw en Visserij (SALV): <http://www.salv.be>

Vereniging Vlaamse Provincies (VVP): <http://www.vlaamseprovincies.be>

Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG): <http://www.vvsg.be>

Nationale adaptatiestrategie Klimaat (Nationale Klimaatcommissie): <http://www.lne.be/themas/klimaatverandering/adaptatie/nationale-adaptatie-strategie>

Integraal Waterbeleid: <http://www.integraalwaterbeleid.be> – zie ook zeker: Decreet Integraal Waterbeleid 18/07/2003 en volgende toepassingen: <http://www.integraalwaterbeleid.be/nl/regelgeving/decreet-integraal-waterbeleid>

Energie: www.energiesparen.be

Water: www.vmm.be

Erosiegevoeligheidskaart: <https://dov.vlaanderen.be/dovweb/html/erosiegevoeligheid.html>

Armoede: <http://www.welzijnszorg.be/armoede-op-den-buiten> , <http://www.vlaams-netwerk-armoede.be>

Mobiliteit: <http://www.mobielvlaanderen.be/>

(groene) zorg: http://www.zorg-en-gezondheid.be/v2_home.aspx?id=22794,
<http://www.groenezorg.be/>

Toerisme: <http://www.toerismevlaanderen.be/>

Logies: <http://www.vlaanderen.be/int/logies>

Erfgoed: <https://www.onroenderfgoed.be/>

Ruimtelijke ordening: <http://www.ruimtelijkeordering.be/>

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO): <http://www.ilvo.vlaanderen.be>

Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing vzw (VLAM) (ook info korte keten):
<http://www.vlam.be>

Europees Sociaal Fonds (ESF): <http://www.esf-agentschap.be/>

Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO): <http://www.agentschapondernemen.be/efro>

Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Zeevisserij (EFMZV):
<http://lv.vlaanderen.be/nlapps/docs/default.asp?id=215>

Interreg binnen Vlaanderen: <http://www.agentschapondernemen.be/artikel/interreg-programmas-vlaanderen>

Allerlei publicaties op <http://www.vlaanderen.be>

Andere info:

Vlaams Infocentrum Land- en Tuinbouw: <http://www.vilt.be>

Vlaams Paardenloket: <http://www.vlaamspaardenloket.be/nl/home>

Varkensloket: <http://www.varkensloket.be>

Bosbeheer en bosgroepen: <http://www.bosgroepen.be> ; <http://www.anb.be>

Boeren op een Kruispunt: <http://www.boerenoepenkruispunt.be/Default.aspx?ReturnUrl=%2f>

Landbouworganisaties: <http://www.boerenbond.be> ; <http://www.absvzw.be> ;
<http://www.bioforum.be> ; <http://www.groenekring.be> ; <http://www.nacvzw.be> ;

Natuurorganisaties: <http://www.natuurpunt.be> ; <http://www.bondbeterleefmilieu.be>

Hoeve- en streekproducten: zie o.a. <http://www.rechtvanbijdeboer.be/nl/home>

3 ONTWERP-PDPO III (VERSIE 24 APRIL 2014)

Legende:

- M = maatregel
- ALV: Agentschap voor Landbouw en Visserij (MIB: Afdeling Markt- en Inkomensbeheer ; SI: Afdeling Structuur en Investerings ;)
- Dept. LV: Departement Landbouw en Visserij (ADLO: Afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling ; ALVB: Afdeling Landbouw- en Visserijbeleid)
- VLM: Vlaamse Landmaatschappij
- ANB: Agentschap voor Natuur en Bos

M	Naam	PDPO III-maatregel incl. thema's (of subtype)	Contact
M1	kennistransfer	Naschoolse vorming: opleidingen, cursussen en stages - concurrentievermogen - jonge landbouwers - milieu	ALV SI: Jean.Steenberghen@lv.vlaanderen.be
M1	kennistransfer	Demonstratieprojecten (werkt via oproepen) - concurrentievermogen - milieu (m.n. bodembeheer) - efficiënter energiegebruik	Dept. LV ADLO: Els.Lapage@lv.vlaanderen.be
M2	adviesysteem	Kratos (op aanvraag, werkt via modules) - ondernemingsplan o.a. korte keten - bedrijfseconomisch advies - randvoorwaarden - vergroening - klimaat - water - bodem - arbeidsveiligheid	ALV SI: Maxime.Bolle@lv.vlaanderen.be

M	Naam	PDPO III-maatregel incl. thema's (of subtype)	Contact
M4 investeringen	Productieve investeringen	- concurrentievermogen (diversificatie, korte keten- afzet) - efficiënter energiegebruik - emissiereductie	ALV SI: Johan.Deschryver@lv.vlaanderen.be
M4 investeringen	Niet-productieve investeringen	- aanplant KLE (kleine landschapselementen) - kleinschalige waterinfrastructuur	ALV SI: Johan.Deschryver@lv.vlaanderen.be
M4 investeringen	Projectsteun innovatie in de landbouw (werkt via oproepen)	- focus op productie / verwerking / afzet	ALV SI: Rudy.Geerts@lv.vlaanderen.be
M4 investeringen	Investeringssteun voor verwerking & afzet van landbouwproducten (werkt via oproepen)		ALV SI: Rudy.Geerts@lv.vlaanderen.be
M6 ontwikkeling Ib	Overnamesteun jonge landbouwers		ALV SI: Johan.Deschryver@lv.vlaanderen.be
M6 ontwikkeling Ib	Opstartsteun nieuwe landbouwers		ALV SI: Johan.Deschryver@lv.vlaanderen.be
M7 basisdiensten	Omgevingskwaliteit en vitaliteit op het platteland		VLM: Nadine.Vantomme@vlm.be
M7 basisdiensten	Inrichting ifv Natura2000	- natuurinrichting - natuurprojectovereenkomst - eenmalige inrichtingsmaatregelen binnen erkende reservaten - investeringssubsidies natuur	ANB: Tom.Neels@lne.vlaanderen.be
M8 bosbouw	Agroforestry	- aanplant	ALV MIB: Katleen.Butaye@lv.vlaanderen.be

M	Naam	PDPO III-maatregel incl. thema's (of subtype)	Contact
M8	bosbouw	Bebossing - aanleg - onderhoud - inkomenscompensatie	ANB: Tom.Neels@lne.vlaanderen.be
M8	bosbouw	Herbebossing	ANB: Tom.Neels@lne.vlaanderen.be
M9	PO	Oprichting producentenorganisaties	Dept. LV ALVB: Isabelle.Magnus@lv.vlaanderen.be
M10	AMKM	Agromilieu-klimaatmaatregelen (landbouw) - vlinderbloemigen (VLI) - mechanische onkruidbestrijding (MO) - verwarringstechniek (VERW) - lokale veerassen (LOK) - vlas & hennep	ALV MIB: Katleen.Butaye@lv.vlaanderen.be
M10	AMKM	Beheerovereenkomsten * - 1 ontwikkeling soortenrijk grasland - 2 instandhouding soortenrijk grasland - 3 uitstel maaidatum - 4 uitstel beweidingsdatum 20 mei - 5 standweide 15 juni - 6 kuikenweide - 7 faunavoedselgewas - 8 aanleg of onderhoud erosiestrook (grasstrook) - 9 aanleg en onderhoud erosiedam uit plantaardig materiaal - 10 aanleg en onderhoud strategisch gelegen grasland - 11 aanleg of onderhoud bufferstrook (grasstrook 15 juni) - 12 aanleg of onderhoud vluchtstrook (grasstrook 15 juni) - 13 aanleg en onderhoud faunastrook (gemengde grasstrook) - 14 onderhoud faunastrook (gemengde grasstrook) - 15 aanleg en onderhoud faunastrook plus (gemengde grasstrook) - 16 onderhoud faunastrook plus (gemengde grasstrook) - 17 aanleg en onderhoud bloemenstrook	VLM: Anneleen.Vandenberghe@vlm.be

M	Naam	PDPO III-maatregel incl. thema's (of subtype)	Contact
		<ul style="list-style-type: none"> - 18 onderhoud haag - 19 onderhoud kaphaag - 20 onderhoud (struweel)heg - 21 onderhoud houtkant - 22 onderhoud knotbomen - 23 omvormingsbeheer houtkanten - 24 waterkwaliteit - 25 fosfaatuitmijning - 26 verminderde bemesting bouwland (100% reductie) - 27 verminderde bemesting grasland (100% reductie) 	
M11	bio	Hectaresteen Biologische landbouw	ALV MIB: Katleen.Butaye@lv.vlaanderen.be
M16	samenwerking	Plattelandontwikkeling door samenwerking met de stedelijke omgeving (werkt via oproep) <ul style="list-style-type: none"> - lokale voedselvoorzieningen - hernieuwbare energie 	VLM: Siegi.Absilis@vlm.be
M16	samenwerking	EIP Operationele Groepen (werkt via oproepen) <ul style="list-style-type: none"> - concurrentievermogen - ecosystemen - efficiënt energiegebruik 	Dept. LV ADLO: Els.Lapage@lv.vlaanderen.be
M17	risicobeheer	Brede weersverzekering	Dept. LV ALVB: Isabelle.Magnus@lv.vlaanderen.be
M19	LEADER	Opmaak Lokale Ontwikkelingsstrategie (LOS)	VLM: Davy.Dedobbeleer@vlm.be
M19	LEADER	Uitvoering LOS	VLM: Davy.Dedobbeleer@vlm.be
M19	LEADER	Samenwerkingsprojecten	VLM: Davy.Dedobbeleer@vlm.be
M19	LEADER	Werking PG	VLM: Davy.Dedobbeleer@vlm.be

4 THEMA'S GELINKT AAN PDPO III-MAATREGELEN (IN ONTWERP)

•Erosiebestrijding (water-, bewerkings-, gewas-, bodemerosie)

Mogelijk verwante maatregelen:

- M1 naschoolse vorming,
- M1 demonstratieprojecten
- M4 niet-productieve investeringen (erosiedammen, -stroken)
- M4 investeringen (machines)
- M7 Natura2000 (inrichtingswerken in erosiegevoelige gebieden)
- M8 agroforestry
- M10 beheerovereenkomsten (BO 8-10)

Voorbeelden: communicatie rond erosie, samenwerking voor erosiedammen, gemeenschappelijke strategie rond slib, samenwerking burger en landbouwers, educatie ...

•Bodem- en waterbeheer

BODEM

Mogelijk verwante maatregelen:

- M1 naschoolse vorming (opleidingen inzake duurzaam bodem-, meststoffen- en pesticidenbeheer)
- M1 demonstratieprojecten
- M2 bedrijfsadvies
- M4 niet-productieve investeringen,
- M7 Natura2000 (inrichtingswerken in erosiegevoelige gebieden)
- M7 omgevingskwaliteit
- M8 agroforestry
- M10 agromilieu-klimaatmaatregelen (VLI, vlas en hennep, MO, VERW),
- M10 beheerovereenkomsten 8-17, 24-27
- M11 biologische landbouw
- M16 EIP Operationele Groepen

Voorbeelden: communicatie, bewustwording,... rond bodemvruchtbaarheid

WATER

Mogelijk verwante maatregelen:

- M1 demonstratieprojecten
- M2 bedrijfsadvies
- M4 investeringen
- M4 projectsteun voor innovaties in de landbouw
- M4 steun voor verwerking en afzet van land- en tuinbouwproducten
- M4 niet-productieve investeringen
- M7 Natura2000
- M7 omgevingskwaliteit
- M8 agroforestry
- M10 agromilieu-klimaatmaatregelen (VLI, MO, VERW, VLAS & Hennep)
- M10 beheerovereenkomsten 1-7, 11-27
- M11 biologische landbouw
- M16 EIP Operationele Groepen
- M16 samenwerking stad-platteland (waterhuishouding, hernieuwbare energie)

Voorbeelden: educatie met voorbeeld, regenwater als drinkwater, puntvervuiling en vulpunten, waterretentie, overstromingsgebieden, water-planning (overlast, schaarste, ...), demonstratie, recreatie

•Duurzame energie en klimaatadaptatie

Mogelijk verwante maatregelen:

- M1 demonstratieprojecten
- M2 adviesdiensten
- M4 investeringen (efficiënter energiegebruik)
- M4 projectsteun voor innovaties in de landbouw
- M7 omgevingskwaliteit
- M8 agroforestry
- M8 bebossing (koolstofgehalte)
- M10 agromilieu-klimaatmaatregelen (VLI, VLAS & Hennep)
- M11 biologische landbouw
- M16 Plattelandsontwikkeling door samenwerking met de stedelijke omgeving
- M16 EIP Operationele Groepen

Voorbeelden: educatie, communicatie, waterbeheer, waterbekkens, overstromingsgebieden, verwerking tuin- en groenafval, samenwerking rond energie, biodiversiteit, biobased economy-strategieën, biomassa en vergisting

• Werken aan biodiversiteit op het Vlaamse platteland

Mogelijk verwante maatregelen:

- M1 naschoolse vorming
- M1 demonstratieprojecten
- M2 adviesdiensten
- M4 niet-productieve investeringen
- M7 Natura2000
- M8 agroforestry
- M10 agromilieu-klimaatmaatregelen
- M10 beheerovereenkomsten 1-7, 11-27
- M11 biologische landbouw
- M16 EIP Operationele Groepen

Voorbeelden: communicatie, bijen, vogels, amfibieën, leeuweriken, beleving door specifieke doelgroepen, functionele agrobiodiversiteit (FAB), bloemenmengsels en -stroken, educatie, ... met bvb. stopplaatsen bij landbouwers, onderhoud door landbouwers, educatieve borden bij landbouwers, habitats, samenwerking rond Natura2000 en Instandhoudingsdoelstellingen

•Duurzaam bosbeheer

Mogelijk verwante maatregelen:

- M7 Natura 2000
- M8 bebossing, aanleg, onderhoud, inkomenscompensatie,
- M8 herbebossing
- M8 agroforestry

Voorbeelden: communicatie, korte keten, agroforestry, educatie, samen inzetten op bebossing en herbebossing, ontsluiting zones (spelen, wandelen, fietsen, paardrijden, mennen), korte keten houtbeheer, trage wegen

•Lokale voedselstrategieën en streekproducten

Mogelijk verwante maatregelen:

- M2 adviesdiensten
- M4 investeringen (diversificatie)
- M4 projectsteun voor innovaties in de landbouwsector (voedselketen)
- M4 steun voor verwerking en afzet van land- en tuinbouwproducten (voedselketen)

- M6 overnamesteun voor jonge landbouwers (diversificatie)
- M6 opstartsteun voor nieuwe landbouwers (diversificatie)
- M7 Omgevingskwaliteit
- M16 plattelandsontwikkeling door samenwerking met de stedelijke omgeving

Voorbeelden: korte keten, food hubs, nieuwe distributie en lokale opslag in openbare voorzieningen, catering met lokale producten, samenwerking rond verstedelijkte kernen, communicatie, boerenmarkten, educatie, dorpstuinieren, voedselteams, pluktuinen, CSA, volkstuinen

•Landbouw- en natuureducatie

Mogelijk verwante maatregelen:

- M1 naschoolse vorming
- M4 investeringen
- M6 overnamesteun voor jonge landbouwers
- M6 opstartsteun voor nieuwe landbouwers
- M7 omgevingskwaliteit

Voorbeelden: landbouweducatie, -arrangementen, communicatie, link met toerisme, interactieve tools, lokale musea, logies, educatie afstemmen op mensen met een beperking

•Kennisoeverdracht en innovatie in de reguliere en/of biologische land-, tuin- en bosbouwsector

Mogelijk verwante maatregelen:

- M1 naschoolse vorming
- M1 demonstratieprojecten
- M4 projectsteun voor innovaties in de landbouwsector
- M6 overnamesteun voor jonge landbouwers
- M6 opstartsteun voor nieuwe landbouwers
- M7 omgevingskwaliteit
- M16 EIP Operationele Groepen

Voorbeelden: demonstraties, opleiding, communicatie, lokale ondernemers, netwerking, innovatiehubs, biobased economy

•Stimuleren van startende en jonge rurale ondernemers

Mogelijk verwante maatregelen:

- M1 naschoolse vorming
- M1 demonstratieprojecten
- M4 investeringen
- M6 overnamesteun voor jonge landbouwers
- M6 opstartsteun voor nieuwe landbouwers
- M7 omgevingskwaliteit

Voorbeelden: innovatiehubs, opleiding, communicatie, hergebruik van agrarische gebouwen, agroforestry, korte keten, starterscentra, netwerking, co-offices

•Armoede en kwetsbaarheid in de landbouw- en plattelandsgemeenschap

Mogelijk verwante maatregelen:

- M7 omgevingskwaliteit

Voorbeelden: openbaar vervoer, gemeenschappelijk gebruik auto's, mobiliteitsarmoede, jongeren, ouderen, woonvormen, sociale economie, (groene) zorg, communicatie rond gezond lokaal voedsel,

tewerkstelling, vrijwilligerswerking, regionale werking van diensten, sociale kruidenier, begeleiding en integratie in scholen en in de plattelandsgemeenschap

● **Leefbare dorpen**

Mogelijk verwante maatregelen:

M7 omgevingskwaliteit

Voorbeelden: openbaar vervoer, gemeenschappelijk gebruik auto's, mobiliteitsarmoede, jongeren, ouderen, woonvormen, sociale economie, (groene) zorg, communicatie rond gezond lokaal voedsel, tewerkstelling, ondernemerschap, vrijwilligerswerking, regionale werking van diensten, voorzieningsclusters, participatie

● **Opwaardering en/of herbestemming van agrarisch en ruraal erfgoed**

Mogelijk verwante maatregelen:

M4 investeringen

M4 niet-productieve investeringen

M7 omgevingskwaliteit

M7 Natura2000

M10 agromilieu-klimaatmaatregelen (lokale rassen)

Voorbeelden: recreatie, communicatie, recht van doorgang, zonevreemdheid en ruimtelijke ordening, herbestemming, gebiedsvermarkting en ruraal ondernemerschap, immaterieel erfgoed, oude rassen, landschapsherstel door landbouwers, beleving, speelnatuur

● **De open ruimte vrijwaren en ontwikkelen**

Mogelijk verwante maatregelen:

M7 omgevingskwaliteit

M7 Natura2000

Voorbeelden: zonevreemdheid en ruimtelijke ordening, multifunctioneel inrichten, herbestemming van gebouwen, recreatie, communicatie, trage wegen en landbouwwegen met bvb. onderhoud door landbouwers

● **Profilering en promotie van de streekidentiteit (met inbegrip van toerisme en recreatie)**

Mogelijk verwante maatregelen:

M7 omgevingskwaliteit

M16 plattelandsontwikkeling door samenwerking met de stedelijke omgeving

Voorbeelden: communicatie, tentoonstellingen, educatie, knooppunten van recreatie, logies, horeca, mobiele tools, recht van doorgang, streekambassadeurs, toeristische onthaalpoorten, lokale producten, alternatieve financiering, ondernemerschap... met bvb. stopplaatsen bij landbouwers, onderhoud door landbouwers, educatieve borden bij landbouwers langs de route, ...

● **Uitbouw van een functioneel wegennet op het platteland**

Mogelijk verwante maatregelen:

M7 omgevingskwaliteit

Voorbeelden: landelijke wegen, landbouwwegen, trage wegen met onderhoud door landbouwers